

HELSINGIN KAUPUNKI
Päivähoitoalue Kontula-Vesala-Mellunmäki

PÄIVÄKOTI KONTULA

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Sisällysluettelo:

1	Johdanto	3
1.1.	Kuvaus päiväkodistamme	3
2	Päiväkoti Kontulan varhaiskasvatuksen perusta	4
2.1.	Arvot	4
2.2	Toiminta-ajatus	5
2.3	Tavoitteena hyvinvoiva lapsi	5
2.4	Kasvattaja varhaiskasvatuksessa	5
3	Toiminta- ja oppimisympäristö	7
3.1	Opetusmenetelmät ja työtavat	8
3.2	Dokumentointi	9
4	Varhaiskasvatuksen sisällölliset orientaatiot	10
4.1	Matemaattinen orientaatio	10
4.2	Luonnontieteellinen orientaatio	10
4.3	Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio	11
4.4	Esteettinen orientaatio	11
4.5	Eettinen orientaatio	11
4.6	Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio	12
5	Yhteistyö lasten vanhempien kanssa	13
5.1	Kasvatuskumppanuus	13
5.2	Vanhempien osallisuus päiväkotimme toiminnassa	13
6	Eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapset	14
7	Eri erityinen tuki varhaiskasvatuksessa	14
8	Verkostoyhteistyö	15
8.1	Esiopetuksen oppilashuolto	16
9	Varhaiskasvatuksen arviointi	17

1 Johdanto

Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmamme pohjautuu valtakunnallisen (2003) ja Helsingin (2005) varhaiskasvatussuunnitelman perusteille.

Kontulan päiväkodin varhaiskasvatussuunnitelmaa on ollut tekemässä koko henkilökunta yhteistyössä vanhempien kanssa.

Päiväkotimme varhaiskasvatussuunnitelman tarkoitus on olla työväline toimiessamme lasten ja vanhempien kanssa. Sitoudumme henkilökuntana kehittämään ja toteuttamaan toimintaa suunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatussuunnitelmamme tavoitteet muodostavat lasten hyvinvointia, kasvua ja oppimista edistävän kokonaisuuden.

Helsingissä 27.9.2006

Päiväkoti Kontulan henkilökunta

1.1. Kuvaus päiväkodistamme

Päiväkotimme on Kontulan ensimmäinen päiväkotito, joka on rakennettu 1967 ja peruskorjattu 1996. Päiväkotimme sijaitsee Kontulassa, joka on puistomainen ja väljästi rakennettu lähiö Itä-Helsingissä. Päiväkotiamme ympäröivät puistot ja kävelytiet. Palvelut ja liikenneyhteydet ovat lähellä ja hyvät.

Päiväkotimme pihan peruserparannus tehtiin vuonna 2005. Osallistuimme pihaprojektiin, jossa oli mukana alueen asukkaita, päiväkodin lapsia ja henkilökuntaa suunnitteluvaiheessa.

Päiväkodissamme on kolme kokopäiväryhmää, osapäiväryhmä ja samassa rakennuksessa toimiva ryhmäperhepäiväkoti sekä Lapsiperheiden palveluiden vastuualueeseen kuuluva asukaspuisto. Esiopetusta toteutamme integroituna kahdessa 3-6-vuotiaiden ryhmässä sekä osapäiväryhmässä. Esiopetuksesta vastaavat ryhmien lastentarhanopettajat ja esiopetusta toteutetaan yhdessä lastenhoitajien kanssa. Esiopetusikäisten lasten määrä vaihtelee vuosittain.

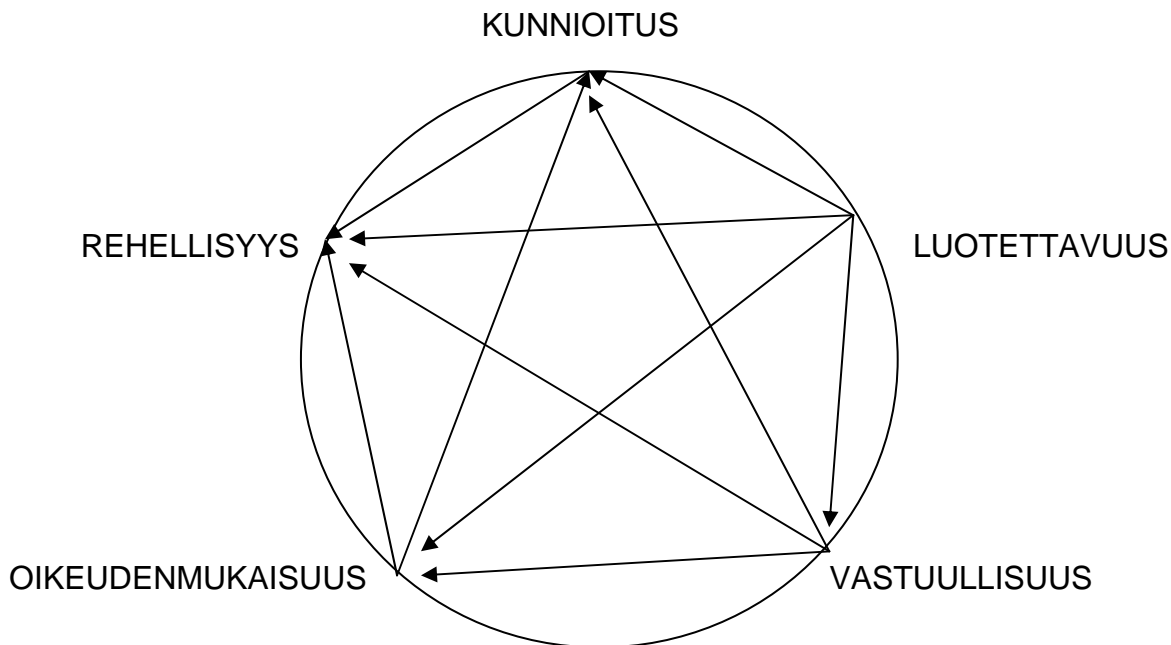
2 Päiväkoti Kontulan varhaiskasvatuksen perusta

2.1. Arvot

”Lasta kasvatetaan samaan suuntaan ja samoilla arvoilla. Lapsi on yhteinen asia”
(Eräs vanhempi)

Päiväkodin yhteisistä arvoista olemme käyneet keskustelua ja kokosimme yhteisistä arvoista arvokellon, jossa huomioimme henkilökunnan omat arvot sekä kasvatukselliset ja asiakaslähtöiset arvot. Tärkeimmiksi arvoiksi nousivat rehellisyys, kunnioitus, oikeudenmukaisuus, vastuullisuus ja luotettavuus.

Päiväkodin arvokello

Arvokellon laitoimme vanhemmille nähtäväksi ja heillä oli mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä. Arvokeskustelu jatkuu vanhempainilloissa sekä vuosittaisissa hoito- ja kasvatustilaisuuksissa.

Hyvät tavat sekä erilaisuuden ja erilaisten toimintatapojen hyväksyminen näkyvät päivittäisessä toiminnassamme niin esiopetuksessa kuin varhaiskasvatuksessa. Luomme kiireetöntä arkipäivää järjestämällä aikaa perushoitotilanteissa. Annamme myös tilaa leikkimiselle ja elämyksille.

Esimerkiksi hyvien tapojen noudattaminen luo rauhallisen ruokahetken. Mukava pöytäkeskustelu ja kohtelias puhe, kuten kiitos, saisinko ja ole hyvä kuuluvat ruokailuhetkeemme.

2.2 Toiminta-ajatus

Henkilökunnan työilloissa käytyjen keskustelujen pohjalta olemme todenneet, että toiminta-ajatuksemme tärkeimmät arvot ja periaatteet ovat pysyneet samoina. Toiminta-ajatuksemme kattaa sekä esiopetuksen että varhaiskasvatuksen.

Toiminta-ajatuksemme on:

Toimimme avoimessa ja luottamuksellisessa yhteistyössä vanhempien kanssa. Luomme lapselle turvallisen, kiireettömän ja monipuolisen kasvuympäristön ja osaltamme annamme hyvän lapsuuden.

Autamme lapsia hankkimaan valmiuksia ja taitoja selviytyä elämän eri tilanteista.

Painotamme kasvatustyössämme kestävästä kehitystä, kotiseutumme Kontulan arvostamista, sen rakennetun ympäristön vaalimista ja luonnon kunnioittamista.

2.3 Tavoitteena hyvinvoiva lapsi

Yksi päiväkotimme ensisijaisista tavoitteista on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Hyvinvoivalla lapsella on mahdollisimman hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset.

Toiminnassamme vahvistamme lapsen itsetuntoa ja sosiaalisia taitoja sekä tuemme lapsen kasvua itsenäiseksi ja toiset huomioonottavaksi. Huomioimme lapsen yksilölliset tarpeet, persoonallisuuden ja perheen kulttuurin.

Aamupiirissä keskustelemme paljon ja keskitymme myös kuuntelemaan toista. Pidämme jokaisen lapsen mielipidettä tärkeänä. Aamupiirin jälkeen jakaudumme pienryhmiin, leikkeihin tai kerhoihin, joissa lapset helpommin osallistuvat toimintaan.

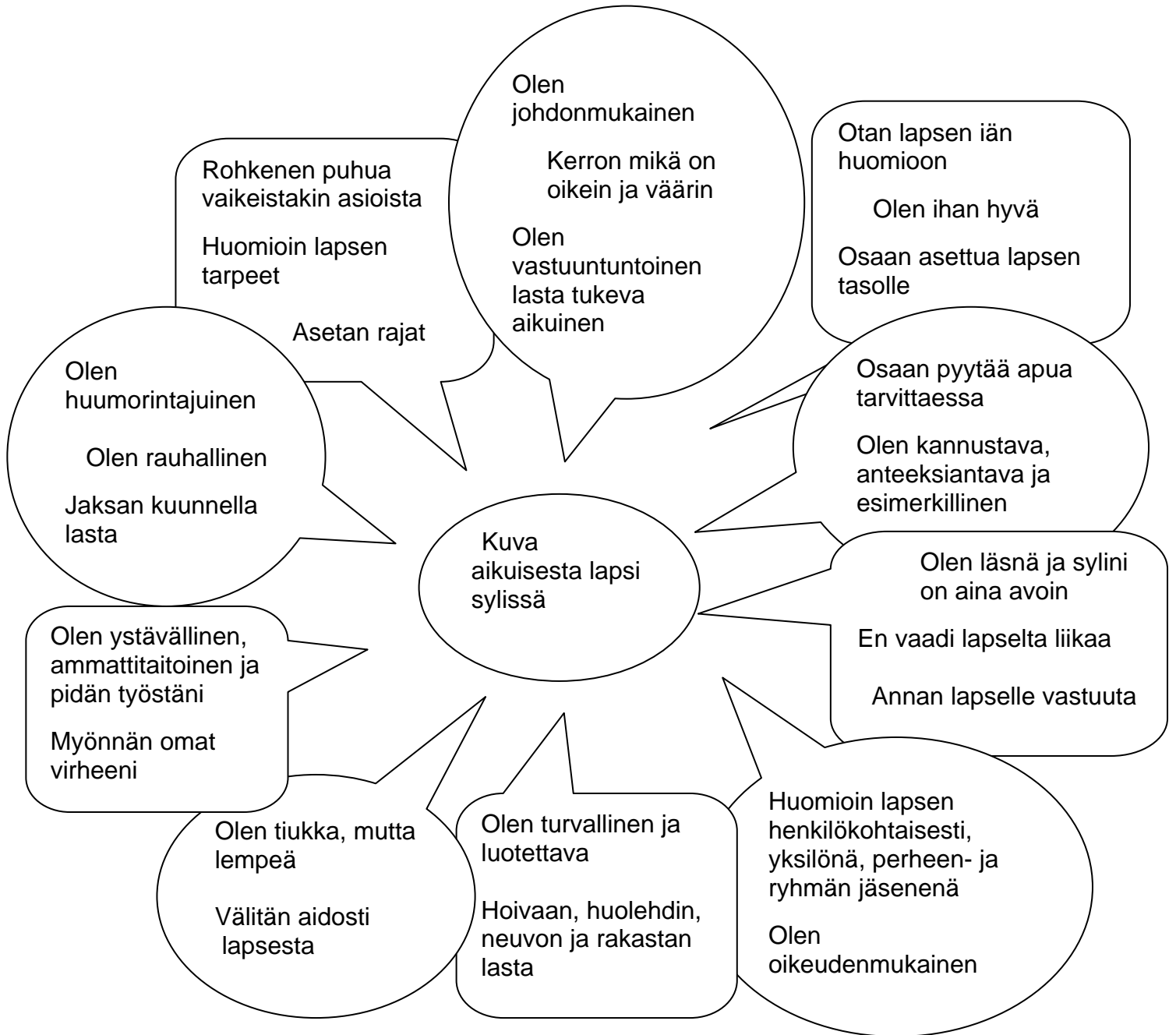
” Lapset viihtyvät erinomaisesti, erityisen iloinen olen ollut siitä, kuinka räätälöidysti lapset ovat saaneet apua ongelmiinsa. ” (Eräs vanhempi)

2.4 Kasvattaja varhaiskasvatuksessa

Päiväkoti Kontulassa lastentarhanopettajat ja lastenhoitajat sekä muu henkilöstö toimivat yhteisvastuullisesti ja tiiviissä yhteistyössä. Kasvattajina annamme lapsille kiireettömän ja turvallisen oppimis- ja elämisympäristön. Olemme sitoutuneita ja herkkiä reagoimaan lasten yksilöllisiin tunteisiin ja tarpeisiin. Kasvattajayhteisössämme havainnoimme ja arvioimme lasten kasvua ja kehitystä sekä kehittämme jatkuvasti työtämme. Kasvattajina kannustamme lapsia vaalimaan ystävyyssuhteita ja pyrimme pysyvään hoito- ja kasvatussuhteeseen.

Esimerkiksi ulos lähdemme pienissä ryhmissä, jolloin lapsi saa aikaa ja rauhan pukeutua omaan tahtiinsa.

Seuraavassa vanhempien ajatuksia omasta vanhemmuudesta ja muista kasvattajista ”Millainen on hyvä kasvattaja?”

3 Toiminta- ja oppimisympäristö

Lapsiryhmien toimintatilat ovat turvallisia ja käytännöllisiä. Lasten omille leikeille ja toiminnoille on järjestetty tilaa ja aikaa. Seuraamme tilojen toimivuutta ja muutamme niitä tarpeen mukaan. Myös päiväkotimme eteiset ja pitkät käytävät ovat lasten peli- ja leikkikäytössä.

Pihamme on pinta-alaltaan suuri ja rakenteeltaan avara, monipuolinen ja turvallinen. Piha ja lähellä oleva luonto kuuluvat päivittäiseen toimintaympäristöömme. Hyödynnämme myös lähiympäristön liikunta- ja kulttuurikohteita, esim. Liikuntamylyä, Myllypuron jäähallia, lähikoulun urheilukenttää, kirjastoa ja erilaisia taidetapahtumia.

Päiväkotimme ilmapiiri on turvallinen ja kannustava. Lapsi saa olla oma itsensä ja hänen yksilöllisyytään kunnioitetaan.

Seuraamme lasten vuorovaikutustilanteita ja niissä mahdollisesti syntyviä ristiriitoja. Ohjaamme lapsia kohtelemaan toisiaan oikeudenmukaisesti ja ratkaisemaan ristiriitoja itsenäisesti. Rohkaisemme arkojen ja vetäytyvien lasten vuorovaikutusta ryhmässä esimerkiksi ohjaamalla helposti syrjään vetäytyvää lasta yhteisleikkiin toisen/ toisten lasten kanssa.

Kuva
päiväkodistamme

3.1 Opetusmenetelmät ja työtavat

Toiminnassamme liikkuminen, leikkiminen, kokeileminen ja tutkiminen ovat lasten oppimisen perusta. Tuemme ja mahdollistamme monipuolisia leikkejä ja lasten omaehtoista liikkumista. Pidämme lasten saatavilla liikuntavälineitä sekä sisä- että ulkotiloissa. Leikki- ja toimintavälineitä kierrätämme talon sisällä ryhmästä toiseen. Perushoitotilanteissa ja aamupiirissä pohdimme lasten kanssa päivittäisiä asioita, kuten ajankulkua tai säätilaa. Keskustelemme teeman mukaisista aiheista, tulevista tapahtumista, ajankohtaisista asioista ja lasten kokemuksista. Toimintaamme sisältyy musiikkia, kuvallista ilmaisua, käden taitojen harjoittamista, kirjallisuutta ja teatteria eri muodoissa. Ryhmät tekevät retkiä luontoon, jossa lapset leikkivät, tutkivat ja keräävät luonnonmateriaaleja sisäleikkeihin ja kädentöihin.

Esiopetuksessa kannustamme lapsia erilaisiin toiminta- ja ratkaisumalleihin. Esitämme kysymyksiä, joilla ohjaamme lapsia löytämään vastauksia itse tutkimalla ja kokeilemalla. Esiopetustuokiomme ovat pääosin toiminnallisia. Esikoululaiset harjoittelevat itsenäistä ja oma-aloitteista työskentelyä tekemällä erilaisia yhteistyö- ja yksilötehtäviä.

3.2 Dokumentointi

Jokaiselle lapselle kokoamme ”Kasvun kansiota”, johon keräämme lapsen piirustuksia ja askarteluja lapsen toiveiden tai kasvattajan valinnan perusteella. Kirjaamme ylös lasten ryhmässä tai itse keksimiä tarinoita. Laitamme tarinoita esille aiheeseen liittyvän lasten tuottaman materiaalin kanssa. Kansioon keräämme myös valokuvia lapsesta retkiltä ja tapahtumista. Lapsilta kirjaamme haastatteluja ja hauskoja kommentteja tai muuta kertovaa puhetta.

Seuraamme lasten ja lapsiryhmän toimintaa ja keskustelemme tiimin (ryhmän hoito- ja kasvatushenkilöstö) kesken havainnoistamme. Keskustelun pohjalta kehitämme ryhmän toimintaa ja löydämme lapsen mahdollisia tuen tarpeita Kirjaamme suomi toisena kielenä ja ikäryhmäkerhojen toiminnan sisältöä ja toteutumista. Käytämme erilaisia havainnointilomakkeita, joiden avulla seuraamme lasten kehitystä.

4 Varhaiskasvatuksen sisällölliset orientaatiot

Päiväkotimme varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa yhdistyy eri orientaatioalueiden sisällöt.

Kieli ja vuorovaikutus sisältyvät kaikkiin orientaatioalueisiin. Seuraamme ja tuemme lapsen varhaista kielen kehittymistä. Käytämme kaikissa hoito-, kasvatus- ja opetustilanteissa hyvää ja selkeää kieltä. Päivittäin keskustelemme, laulamme, loruillemme ja nimeämme asioita. Käytämme apuna kuvia ja esineitä. Kirjaamme jokaisen lapsen kielen oppimisen havainnointilomakkeelle. Tarvittaessa käytämme kettu-kartoitusta 3-6.v lasten kielen oppimisen seurantana.

Päiväkotimme toimintaan sisältyy päivittäinen liikunta. Lapsilla on mahdollisuus käyttää liikuntavälineitä vapaan leikin aikana. Annamme lasten käyttöön esim. trampoliinin, renkaat tai koripallotelineen. Siirtymä- ja odottelutilanteissa lapset hyppivät lattiamuodoilta toiselle tai hiipivät hiirenaskelin käytävää pitkin käsiensulle. Ryhmillä on myös viikoittaisia ohjattuja liikuntatuokioita.

Esiopetuksessa tutustumme eri liikuntalajeihin. Osallistumme uimakouluun ja päiväkotien väliseen jalkapalloturnaukseen. Käymme säännöllisesti Myllypuron Liikuntamyllyssä. Esiopetustuokioissa käytämme liikuntaa osana opetusta. Esimerkiksi lapset kokeilevat miten muodostavat vartalostaan oman nimen alkukirjaimen tai leikkivät luistelukentällä viimeinen pari uunista ulos-leikkiä.

4.1 Matemaattinen orientaatio

Päiväkodissamme matematiikka on luontainen osa lapsen arkipäivää. Matemaattiset käsitteet tulevat tutuiksi esimerkiksi, kun laskemme ja vertailemme tyttöjen ja poikien määrää aamupiirissä ja laulamme viidestä pienestä ankasta. Järjestysluvut, muodot ja määrät tulevat tutuiksi liikuntaleikeissä ja erilaisissa peleissä. Esimerkiksi liikuntatuokioissa lapset muodostavat alkupiirin ympyrän muotoon ja hyppivät viisi kertaa ylös ja alas.

Esiopetuksessa tavoitteenamme on herättää lapsessa kiinnostus ja innostus matematiikkaan. Kannustamme lapsia matemaattiseen ajatteluun kaikissa arkipäivän toiminnoissa. Lapset mm. huolehtivat sisään tullessaan että eteisessä riisuu kenkiä vain kaksi lasta kerrallaan. Tilastoimme erilaisia asioita, vaikka hampaiden lähtöä tai lasten läsnäoloa sekä mittaamme ja vertailemme lasten pituuksia.

4.2 Luonnontieteellinen orientaatio

Päiväkotimme pihalla ja lähiympäristössä tutkimme ja havainnoimme luontoa. Pitkin kevättä ihmettelemme, miten lumen alta paljastuva luonto herää horroksestaan. Istutamme kasvimaalle kasveja, seuraamme niiden kasvua ja ihastelemme pihamme omenapuun kukkimista. Teemme retkiä lähiympäristöön ja seuraamme oman luontopaikan muuttumista vuoden aikojen mukaan. Ohjaamme lapsia liikkumaan luonnossa sitä vaalien ja arvostaen. Kiinnitämme huomiota materiaalien kierrätykseen, käyttöön ja valintoihin mm. käyttämällä askarteluissa lahjoitus- ja kierrätysmateriaaleja. Päiväkodissamme lapset opettelevat lajittelemaan biojätteet ja paperiroskat. Yhdessä lasten kanssa keräämme ja viemme maitotölkit kierrätyspisteeseen.

Esiopetusikäisten lasten kanssa teemme luontoretkiä, joissa tutkimme maaperää ja ötököitä luupeilla sekä etsimme erilaisia muotoja ympäristöstämme. Projektiluontoisesti tutkimme mm. veden ominaisuuksia. Esimerkiksi uppoaako käpy vedellä täytettyyn maitopurkkiin, mitä kävylle tapahtuu veden jäätyessä ja sulassa maitopurkissa.

Keskustelemme lasten kanssa siitä, minkälaista on terveellinen ruoka ja sen merkityksestä kasvamiseen ja jaksamiseen. Esiopetusikäisten kanssa tutkimme oikeanlaista ”lautasmallia”. Opetamme lapsia huolehtimaan omasta puhtaudestaan mm. neuvomalla lapsia miten ja milloin kädet pestään.

4.3 Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio

Oman asuinympäristön arvostaminen on osa kasvatustavoitettamme. Teemme kävelyretkiä lasten kotipihoille. Tutustumme Kontulan ostoskeskuksen yhteydessä oleviin palveluihin kuten kirjastoon, uimahalliin, terveyskeskukseen ja postiin. Tutustumme myös Helsinkiin kotikaupunkina vieraillemalla keskustan eri kohteissa ja pelaamalla ”Helsinki lapsen silmin” tietokonepeliä.

Järjestämme juhlia ja tapahtumia, jotka kuuluvat kulttuuriperinteeseen. Kalevalan päivää vietämme yhdessä lasten isovanhempien seurassa kutsumalla heidät yhteiseen lauluhetkeen. Lapsiryhmissä vieraillee viikoittain päiväkotipappa.

Keskustelemme ajankohtaisista lapsia mietityttävistä aiheista esim. urheilukilpailuista, mainoksista ym.

Esiopetuksessa syvennämme aiheita tutkimalla sanomalehtiä, vieraillemalla museoissa ja tekemällä ryhmätöitä teeman mukaisista aiheista.

4.4 Esteettinen orientaatio

Yhdessä lasten kanssa havainnoimme ja koemme ympäristöä kaikilla aisteilla. Kiinnitämme huomiota ympäristön esteettisyyteen, esim. palauttamalla tavarat omille paikoilleen leikin jälkeen. Kannustamme lapsia käyttämään luovuuttaan piirtämällä, esittämällä ja kertomalla omia tarinoita. Lasten työt ja tarinat ovat esillä ryhmän tiloissa ja käytävillä.

Laulamme ja loruillemme perushoitotilanteissa, aamupiirissä sekä yhteisissä ja oman ryhmän lauluhetkissä. Harjoittemme rytmitystä esimerkiksi taputtamalla viikonpäivät tai hyppimällä rytmissä tavuittain oma nimi.

Opettelemme kuuntelemisen taitoa ja ilmaisemme musiikin herättämiä tunteita esimerkiksi maalaamalla tai liikkumalla.

Esiopetuksessa käymme läpi musiikin peruskäsitteitä, mm. liikkumalla nopean ja hitaan musiikin mukaan. Vieraillemme taidemuseossa, jossa tutkimme taideteosten tunnelmaa ja värejä, mietimme mitä ääniä ja tuoksua teos tuo mieleen.

4.5 Eettinen orientaatio

Päiväkotimme turvallisessa kasvu-ympäristössä lapset harjoittelevat toimimaan erilaisissa tilanteissa ja tunnistamaan oikean ja väärän. Keskustelemme siitä miten puhutaan toiselle ja miltä tuntuu kun joku kiusaa. Annamme ohjeita ja

toimintamalleja siitä miten kiitetään ja pyydetään anteeksi. Käytämme apuna myös satuja ja draamaa. Esimerkiksi Ruma ankanpoikanen teatteriesityksen jälkeen keskustelimme sadussa esiin tulleista aiheista, kuten erilaisuudesta, toisen kunnioittamisesta, kiusaamisesta ja uskaltamisesta.

Esiopetuksessa opettelemme itsesäätelyä, miten oma käyttäytyminen vaikuttaa vuorovaikutustilanteisiin. Esimerkiksi kannattaako aina välittää tai antaa samalla mitalla takaisin, jos kaveri nimittelee. Riita- tai kiusaamistilanteet selvitetään aikuisen ohjauksessa keskustelemalla.

4.6 Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio

Tutustumme luterilaisen uskonnon keskeisiin sisältöihin seuraamalla kirkkovuotta. Vietämme pääsiäistä ja joulua keskustelemalla, lukemalla ja askartelemalla aiheesta. Joka toinen vuosi osallistumme lasten kanssa pääsiäisvaellukseen Mikaelin kirkossa. Osallistumme joulu- ja kevätkirkkoon. Kasvatuskeskustelussa sovimme huoltajan kanssa lapsen osallistumisesta uskonnollisiin tapahtumiin.

Keskustelemme suvaitsevaisuudesta ja vastaamme lasten uskonnollisiin kysymyksiin. Esimerkiksi siitä miksi joku lapsi ei osallistu joulukirkkoon tai mietintään siitä kuka se taivaanisä sitten on? Jos vanhempien toivomuksesta lapsi ei saa osallistua luterilaisen uskonnon mukaiseen toimintaan, hänelle järjestetään muuta toimintaan päiväkodin tiloissa.

5 Yhteistyö lasten vanhempien kanssa

Päiväkodissamme vanhemmat ja henkilöstö sitoutuvat tukemaan lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Yhteistyö on perheen ja henkilöstön välistä kasvatuskumppanuutta.

”Päiväkodin henkilökunnan ja vanhempien keskinäistä kasvatustapaamista sopimista” (eräs vanhempi)

5.1 Kasvatuskumppanuus

”Aikuisten sananvaihto luo lapselle kivan tunnelman” (eräs vanhempi)

Käynnistämme ja ylläpidämme vanhempien kanssa tehtävää yhteistyötä lapsen hoitosuhteen alusta alkaen. Uudet asiakasperheet perehdytetään sekä päiväkodin että oman ryhmän toimintatapoihin. Hoitosuhteen alkaessa keskustelemme lapsen hoitoa koskevat asiat. Tätä tulokeskustelua varten päiväkodissamme on käytössä yhteinen keskustelupohja.

Hoito- ja kasvatustapaamissa sovimme yhteiset kasvatustapaamiset, joilla tuetaan lapsen kasvua ja kehitystä. Esiovetusikäisten lasten vanhempien kanssa tehdään lapsen esiovetussuunnitelma, jossa sovimme henkilökohtaiset tavoitteet esiovetusvuodelle.

Kun lapsella todetaan erityisen tuen tarve, teemme yhteistyössä vanhempien ja asiantuntijoiden kanssa toimintasuunnitelman lapsen kehityksen turvaamiseksi.

5.2 Vanhempien osallisuus päiväkotimme toiminnassa

Päiväkoti Kontulassa vanhempien osallisuus toteutuu erilaisin yhteistyömuodoin, mm. vanhempainillat, juhlat ja pihakeskustelut. Vanhemmilla on mahdollisuus perustaa vanhempaintoimikunta. Henkilökunta kertoo vanhempainillassa vanhempaintoimikunnan tehtävistä. Se toimii vapaaehtoisperiaatteella ja vanhempien omasta aloitteesta. Mahdolliseen toimikuntaan osallistuu päiväkodin henkilökunnan edustaja.

Keväällä 2006 vanhemmilta pyydettyssä palautteessa kysyimme ”Millaista tarvetta näette päivittäiselle keskustelulle” ja ”Mitä asioita haluatte tietää lapsenne päivästä”. Siitä nousi tärkeimpinä esille seuraavia asioita:

Päivittäisiä keskusteluja pidettiin tärkeinä. Vanhemmat toivoivat saavansa kuulla lapsen päivän kulusta, päivähoidossa opituista asioista kuten kielen kehityksestä tai lapsen pärjäämisestä ryhmässä. Jokapäiväiset perusasiat, kuten syömiset, nukkumiset ja potalla onnistumiset, olivat tärkeää tietoa. Osa vanhemmista koki keskustelun tarpeelliseksi ainoastaan, jos päivän aikana on tapahtunut jotain erityistä. Haluttiin tietää onko ollut kiusaamista. Tärkeänä pidettiin myös lapsen suhdetta ryhmän henkilökuntaan.

6 Eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapset

Päiväkoti Kontulassa on pitkät perinteet työskentelystä eri kieli- ja kulttuuritaustaisten perheiden kanssa. Tällä hetkellä päiväkodissamme on kolmasosa eri kieli- ja kulttuuritaustaisia lapsia. Päiväkotimme henkilökunta osallistuu Helsingin kaupungin tarjoamiin suomi toisena kielenä- ja monikukoulutuksiin. Päiväkotimme Suomi toisena kielenä- ja monikuyhteyshenkilö huolehtii tiedon- ja materiaalien päivittämisestä ja yhteistyötapaamisista alueella. Valmistaudumme uuden perheen kohtaamiseen tutustumalla heidän kulttuuritaustaansa ennen tulokeskustelua.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapset ovat päiväkodissamme ikänsä mukaisissa ryhmissä. Korostamme vanhemmille oman äidinkielen ja kulttuurin merkitystä. Oman äidinkielen osaaminen on pohja suomenkielen oppimiselle. Päiväkodissa puhumme lapselle hyvää ja selkeää suomen kieltä ja perushoitotilanteissa käytämme kuvatukikortteja. Suomi toisena kielenä- opetusta annamme lapsille pienryhmissä viikoittain.

Käytössämme on kettukartoitusmenetelmä ja kieliharavalomake, joiden avulla seuraamme lapsen suomenkielen kehitystä. Alueemme suomi toisena kielenä opettajalta saamme konsultaatioapua. Esiopetusikäiset lapset, joilla on riittävä suomenkielen taito osallistuvat tarvittaessa Kouluvalmiuden ryhmäarviointiin, jonka toteuttamisessa ovat mukana alueen kiertävä erityislastentarhanopettaja, alueen S2- opettaja ja alueen koulupsykologi. Osalle lapsista S2- opettaja tulee tekemään kielitaidon arvioinnin (Kita) päiväkotimme. Ryhmäarvioinnin toteuttamisessa Tulosten ja arviointikeskustelun perusteella suunnittelemme lapselle sopivinta koulunaloituspaikkaa. Esiopetusvuoden lopussa lähetämme kielen seurantalomakkeen lapsen esiopetussuunnitelman mukana kouluun.

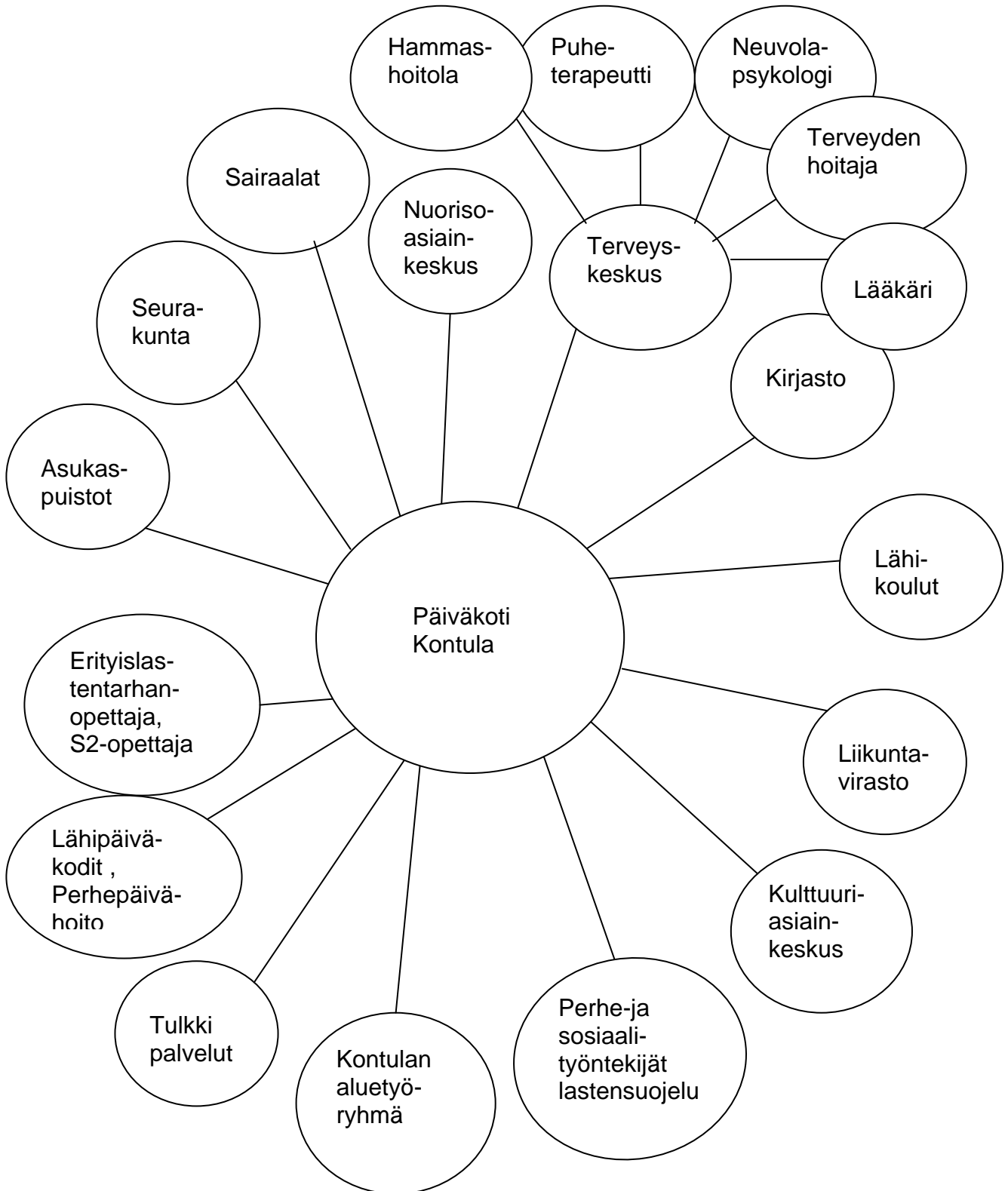
7 Erityinen tuki varhaiskasvatuksessa

Jos lasta havainnoidessamme huomaamme erityisen tuen tarvetta, mietimme yhteistyössä vanhempien kanssa sopivia tukitoimia. Tarvittaessa teemme vanhempien luvalla yhteistyötä eri asiantuntijoiden kanssa esim. kiertävä erityislastentarhanopettaja, neuvola, neuvolapsykologi. Yhteisessä keskustelussa sovimme millaisilla menetelmillä tuemme lasta hänen kasvussaan.

Teemme esityksen lapsen erityisen tuen tarpeesta kiertävälle erityislastentarhanopettajalle, joka käsittelee sen päivähoitoalueen moniammatillisessa erityispäivähoidon yhteistyöryhmässä. Kun esitys on hyväksytty päivähoitoalueen päällikön toimesta, laadimme lapselle kuntoutussuunnitelman yhteistyössä vanhempien ja erityislastentarhanopettajan kanssa. Erityistä tukea ja kasvatusta tarvitsevat lapset ovat päiväkodissamme ikänsä tasoisissa ryhmissä. Ryhmän toiminnassa huomioidaan lapsen erityisen tuen tarve. Esimerkiksi, jos lapsella on viivästynyt puheen kehitys, käytämme perushoitotilanteissa kuvatukikortteja ja viittomia oppimisen tukena. Arvioimme vuosittain vanhempien kanssa lapsen kuntoutussuunnitelmaa ja tuen tarvetta.

8 Verkostoyhteistyö

Verkostoyhteistyöllä päiväkodissamme tarkoitetaan yhteydenpitoa alueemme toimijoiden ja eri viranomaistahojen kanssa. Verkostoyhteistyön avulla autamme ja tuemme lasta ja perhettä parhaalla mahdollisella tavalla. Yhteistyö eri tahojen kanssa on välttämätön apuväline päiväkotimme arjessa. Yhteistyötahoja ja tukipalveluja ovat:

8.1 Esiopetuksen oppilashuolto

Toimikauden alussa esiopetuksesta vastaavat opettajat, kiertävä erityislastentarhanopettaja (kelto) ja päiväkodin johtaja käyvät keskustelua uusista esioppilaista. Keskustellaan ryhmien tilanteesta, esimerkiksi esiopetusikäisten lasten määrästä ja heidän mahdollisista erityistarpeistaan.

Esiopetuksen oppilashuoltoryhmään kuuluvat päivähoitopäällikkö, rehtori, kelto, terveydenhoitaja, neuvolapsykologi, lastensuojelun työntekijä, perheneuvolan psykologi ja alueen suomi toisena kielenä – opettaja. Päivähoitoalueella on nimetty Ensio-pari, luokanopettaja koulusta ja lastentarhanopettaja päiväkodista, joiden tehtävänä on ylläpitää yhteistyötä koulun ja päiväkodin välillä ja kutsus koolle oppilashuoltoryhmä

Esiopetusvuoden tammikuussa kelto, koulun alueellinen erityisopettaja (aero) ja erityisopetuksen psykologi (epsy) kartoittavat yhdessä esiopettajien kanssa erityisopetusta tarvitsevat lapset. Keväisin Kontulan ala-asteen oppilashuoltoryhmä ja päiväkotimme esiopettajat tapaavat yhteisessä oppilashuoltoryhmän palaverissa keskustellen tulevista koululaisista. Syksyisin päivitämme Kontulan ala-asteen ja lähipäiväkotien yhteistoimintasuunnitelman. Esikoululaisten kanssa käymme vuosittain tutustumassa koulun pihaan ja vierailemme oppitunnilla.

9 Varhaiskasvatuksen arviointi

Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman toteutuminen edellyttää seuranta- ja arviointia. Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman toteutumista arvioimme kerran vuodessa päiväkodin kehittämispäivässä, arvioinnin avulla löydämme kehittämisen kohteita.

Lapsen kasvua ja kehitystä arvioimme päivittäin havainnoimalla hänen leikkejään ja toimintatapojaan. Esiopetusikäiset lapset arvioivat myös itse omaa osaamistaan erilaisten haastattelujen avulla ja saavat esiopetusvuoden päätteeksi osallistumistodistuksen.

Työtämme ja työskentelytapojamme arvioimme koko henkilökunnan kehittämispäivissä syys- ja kevätkaudella, sekä viikoittain ryhmien tiimipalavereissa ja talon yhteisessä kokouksessa. Oma työtämme arvioimme henkilökohtaisissa kehityskeskustelussa vuosittain esimiehen kanssa.

Keväällä 2006 tehdyssä kyselyssä vanhemmat arvioivat sitä, mikä on ollut hyvää ja mihin he toivoisivat parannusta päiväkotimme toiminnassa.

Vanhempien kokemusten mukaan ikä- ja pienryhmät toimivat hyvin ja olivat monipuolisia. Päiväkodin rauhallinen ja kiireetön ilmapiiri sekä mukavat tapahtumat ja retket koettiin hyväksi. Piha-alueen hyvinä puolina nähtiin sen suuruus ja turvallisuus. Sisätiloja pidettiin monipuolisina.

Vanhempien ja henkilökunnan yhteistyön toimivuutta pidettiin hyvänä. Koettiin, että vanhemmille järjestetään aikaa keskusteluun tarvittaessa. Vanhempien nähtäväksi laitettua viikko-ohjelmaa pidettiin hyvänä tiedonkulun kannalta. Lisäksi vanhemmat arvioivat työntekijöiden keskinäisen yhteishengen hyväksi.

Parannusehdotuksina vanhemmat mainitsivat toiveensa paremmasta tiedonkulusta ja lapsen turvallisuuden varmistamisesta isossa lapsiryhmässä. Tukea toivottiin erityislapsille sekä erilaisille kasvatusnäköyksille. Vanhemmat toivoivat enemmän yhteisiä tapahtumia, riittävästi ulkoilua sekä ikäryhmäkohtaista toimintaa.